

Löytyykö Paras?

Palstalla seurataan kunta- ja palvelurakennemuutoksen etenemistä eri puolilla Suomea.

Sinikka Särkkä

Juupajoen kunnan perusturvajohtaja

Miten sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään reilun 2 200 asukkaan Juupajoella?

Palvelujen järjestämisestä vastaa kunta itse, toki yhteistyösopimuksia on runsaasti. Oma terveyskeskus meillä on ollut vuodesta 2001. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyö sujuu erinomaisesti: esimerkiksi kotihoidossa ei voi eritellä, mikä on kotisairaanhoidoa ja mikä kotipalvelua.

Juupajoki kuuluu Ylä-Pirkanmaan seutukuntaan. Miten Paras-puitelaki vaikuttaa siellä palvelujen järjestämiseen? Lakihan edellyttää 20 000 asukkaan väestöpohjaa perusterveydenhuoltoon ja siihen kiinteästi liittyvien sosiaalitoimen tehtävien hoitamiseen. Olemme etsineet yhteistyökumppaneita ja -mallia ja sellaisen myös löytäneet.

Tampereen kupeeseen on syntymässä Kangasalan, Juupajoen, Kuhmalahden ja Pälkäneen kuntien sekä Oriveden kaupungin muodostama yhteistoiminta-alue: isäntäkuntana toimii 27 000 asukkaan Kangasala. Alueella on 47 000 asukasta ja se on jo riittävä väestöpohja monelle toiminnalle.

Mitä tämä merkitsee Juupajoen sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuudelle?

Kaikki kunnat ovat halunneet pitää lähipalvelut eli perussosiaalipalvelut kunnan omana toimintana: aikuis-sosiaalityön, lastensuojelun perustyön, päivähoidon, vanhustenhuollon ja kotihoidon. Nämä ovat sellaisia lähipalveluita, jotka eivät edellytä isoa väestöpohjaa.

On sopimus- ja järjestelykysymys, miten esimerkiksi kotihoidon ja terveydenhuollon yhteistyö kehittyi. Ei hallinnon pitäisi olla minkäänlainen este,

jos halua yhteistyöhön riittää. Esimerkiksi terveyskeskuksen lääkäri ohjeistaa kotisairaanhoidoa tällä hetkellä – ei sen pitäisi miksikään muuttua, vaikka lääkärin palkanmaksaja muuttuu.

Vaikka tässä tapahtuu pirstoutumista, uskomme, että yhteistyö sujuu ja moni asia paranee.

Pienen kunnan on vaikea saada lääkäriä tai hammaslääkäreitä, vaikka Juupajoki sijaitsee hyvällä paikalla lähellä Tamperetta. Uskomme, että siihen yhteistoiminta-alue tuo parannusta. Näyttää siltä, että lääkärinkunta työskentelee mieluummin suuremmassa yksikössä, jolloin kollegiaalinen tuki on erilaista kuin pienessä kunnassa.

Sosiaalihuollon palveluista yhteistoiminta-alueella aletaan hoitaa kehitysvammahuoltoa, päihdehuoltoa sekä kasvatus- ja perheneuvontaa. Näissä palveluissa tarvitaan iso väestöpohja. Myös mielenterveyspalveluihin liittyvä kuntoutus- ja päivätoiminta, mahdollisesti kuntouttava työtoiminta sekä joitakin lastensuojelu- ja vammaispalveluita aiotaan hoitaa yhteistoiminta-alueella, mutta nämä suunnitelmat ovat vielä kesken.

Parantavatko uudet hallintorakenteet kuntalaisten palveluita?

Toivomme, että kuntalaisten palvelut toimisivat kuten ennenkin eikä hallinto edes näkyisi. Tärkeämpää kuin se, kuka palvelun tuottaa on se, että palveluita on saatavilla.

Miltä sosiaalihuollon tulevaisuus näyttää?

Se lähinnä mietityttää, saadaanko perustyöhön tulevaisuudessa päteviä osaajia. Käykö niin, että erityispalvelut kiinnostavat enemmän?